

Nr 10.

Ankom till riksdagens kansli den 2 mars 1916 kl. 3 e. m.

Konstitutionsutskottets utlåtande, i anledning av väckt motion om tillägg till § 2 mom. 4 tryckfrihetsförordningen.

Närvarande: herrar Edén, Clason, Hellberg*, Bellinder, K. J. Ekman, Mannheimer, von Geijer*, Olof Olsson, von Mentzer, greve Alexander Hamilton, Gullberg*, Waldén*, Ericsson i Vallsta, Hildebrand*, Hallendorff*, Sterne, Andersson i Höckerum, Magnusson i Kalmar, Gustafsson i Brånsta och Tengdahl.

*) Ej närvarande vid utlåtandets justering.

I en inom första kammaren väckt, till konstitutionsutskottet hänvisad motion, nr 1, har herr *Cavalli* hemställt, »att riksdagen måtte såsom vilande till vidare grundlagsenlig behandling antaga följande förslag om tillägg till § 2 mom. 4 tryckfrihetsförordningen, att däri införas näst efter stadgandena om självdeklarationer:

§ 2.

4:o

Att uppgift å belopp, vartill enskild skattskyldigs inkomst blivit av beskattningsmyndighet enligt förordning om inkomst- och förmögenhetsskatt föreslagen, bestämd eller i och för skattens beräkande upptagen, eller å beloppet av den inkomst- och förmögenhetsskatt, som på grund av verkställd taxering blivit enskild skattskyldig påförd, icke må i tryck offentliggöras. Den häremot bryter, böte femtio riksdaler och skriften konfiskeras».

Bihang till riksdagens protokoll 1916. 5 saml. 9 häft. (Nr 10.)

Beträffande de skäl motionären anfört till stöd för sin hemställan, hänvisar utskottet till motionen.

*Utskottets
yttrande.*

Med anledning av den obligatoriska självdeklarationens införande i vår skattelagstiftning och för att tillgodose de skattskyldigas krav på hemlighållande av deras till beskattningsmyndigheterna lämnade uppgifter rörande deras ekonomiska förhållanden antogs år 1902 såsom vilande och godkändes 1903 i § 2 mom. 4 tryckfrihetsförordningen bestämmelse därom, att uppgifter, som skattskyldiga till ledning för egen taxering avlämna till beskattningsmyndigheter, ej må utlämnas till andra än dem, som enligt skatteförfattningarna äga taga del av samma uppgifter ävensom att den, som häremot bryter, så ock den, som i tryck offentliggör dylik uppgift, vilken obehörigen utlämnats, är förfallen till böter. I förordningen om inkomstskatt år 1902 stadgades tillika, att deklara-tionsuppgifterna finge granskas allenast av kronoombud och vederbörande taxeringsmyndighets ordförande med biträde allenast av en ledamot. Berörda stadgande i 1902 års inkomstskatteförordning är numera ersatt av en liknande bestämmelse i kungl. förordningen den 28 oktober 1910 om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering. I nämnda förordning är därjämte till skydd för de skattskyldiges lämnade uppgifter angående deras ekonomiska förhållanden föreskrivet, att inom beskattnings-nämnd icke må lämnas vidare redogörelse för innehållet i deklaration än som för taxeringen oundgängligen erfordras, att deklaration icke utan den skattskyldiges skriftligen avgivna samtycke må intagas i beskatt-ningsmyndighets protokoll i vidare mån än som betingas av bestämmel-sen att i de fall, då av skattskyldig lämnad deklaration ej följts vid hans taxering, anteckning härom skall ske i protokollet, samt att veder-börande tjänstemän vid påföljd av straff och skyldighet att ersätta upp-kommen skada icke få yppa innehållet av skattskyldiges meddelade uppgifter och upplysningar rörande deras ekonomiska förhållanden.

Såsom i motionen erinras har det av motionären nu väckta spørsmålet redan flera gånger varit föremål för riksdagens prövning. Så hemställde samme motionär vid 1906 års riksdag, att riksdagen måtte såsom vilande till vidare grundlagsenlig behandling antaga ett tillägg till § 2 mom. 4 i tryckfrihetsförordningen, varigenom förbud skulle meddelas att i tryck offentliggöra belopp, vartill skattskyldigs inkomst enligt inkomstskatte-förordningen blivit av beskattningsmyndighet föreslagen eller bestämd, samt att i tryckfrihetsförordningen måtte stadgas straff för överträdelse

av sådant förbud. Motionen blev av konstitutionsutskottet avstyrkt, och andra kammaren biföll utskottets hemställan, varemot första kammaren antog ett i kammaren framställt yrkande, som i sak överensstämde med motionen. Vid 1907 års riksdag förnyade herr Cavalli sin berörda motion med det tillägg, att då tillika hemställdes, att förbudet mot offentliggörande skulle omfatta även beloppet av den inkomstskatt, som på grund av taxeringen blivit skattskyldig påförd. Motionen blev denna gång tillstyrkt av konstitutionsutskottet och bifölls av första kammaren, men avslogs åter, liksom vid föregående riksdag, av andra kammaren. Slutligen upptogs frågan vid 1908 års riksdag, då herr Hägglund i första kammaren förnyade herr Cavallis vid 1907 års riksdag väckta motion. Konstitutionsutskottet avstyrkte nu framställningen, som avslogs av andra kammaren, i likhet med vad som skett vid föregående tillfällen, medan första kammaren däremot, också i överensstämmelse med sin tidigare hållning, biföll motionen.

Nu föreliggande motion överensstämmer med den vid 1907 års riksdag väckta, dock med den avvikelse, som betingats av den förändring i den direkta skatten till staten, vilken beslöts vid 1910 års riksdag, då en förmögenhetsskatt infördes vid sidan av inkomstskatten.

I motionen framhålles, att då något förbud icke finnes stadgat mot att i tryck offentliggöra taxeringsbeloppen, har följden blivit, att uppgift å ej blott dessa belopp utan även enskilde skattskyldiges med ledning därav uträknade inkomst och förmögenhet offentliggöres såväl i tidningar som i särskilda publikationer, vilka offentligen utbjudas till salu. Då ett dylikt framläggande för allmänheten av enskilda personers ekonomiska ställning enligt motionärens förmenande skulle medföra olägenheter och skada, särskilt för dem, som idka sådan ekonomisk verksamhet, att de äro nödsakade att anlita krediten och till sin ekonomiska existens beroende av denna, har motionären ansett nödvändigt, att den sekretess, varmed själva deklaraionsuppgifterna omgärdats, utsträcker att omfatta även uppgifterna å taxeringsbeloppen och den påförda skatten.

Utskottet kan, i likhet med 1906 och 1908 års konstitutionsutskott, icke biträda denna motionärens uppfattning. Även om understundom ett offentliggörande i tidningar och särskilda publikationer av taxeringarnas resultat kan för den enskilde medföra olägenheter av ett eller annat slag, äro enligt utskottets uppfattning dessa olägenheter ej av den art och det omfång, att de kunna motivera ett undantag från den i tryckfrihetsförordningen uppställda grundsatsen, att beslut rörande all-

männa ärenden må av envar i tryck utgivas. Det torde vara uppenbart, att ifrågavarande grundsats är av den vikt och betydelse, att densamma bör upprätthållas, så framt icke en avvikelse därifrån finnes kunna ske utan skada för det allmänna. Detta är emellertid i förevarande fall icke förhållandet. Enligt utskottets mening ligger det nämligen i det allmännas intresse, att rätten till offentliggörande av taxeringens resultat bibehålles, såsom utgörande i sin mån en garanti för att deklara-tionsuppgifterna bliva med erforderlig samvetsgrannhet avfattade. De skattskyldigas intresse finner utskottet vara tillräckligt tillgodosett genom de bestämmelser för sekretessens bevarande, som redan nu äro givna i tryckfrihetsförordningen samt förordningen om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering.

Utskottet vill slutligen anmärka, att om en bestämmelse av ifrågasatt innehåll antoges, skulle det åsyftade målet — taxeringsresultatens hemlighållande — vinnas allenast med avseende å taxering enligt förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt, varemot inkomstbelopp enligt bevillningsförordningen fortfarande skulle kunna i tryck offentliggöras. Då nu för det ojämförligen största antalet skattebetalare inkomsten enligt bevillningsförordningen i regel sammanfaller med inkomsten enligt förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt, skulle den föreslagna bestämmelsen för dessas vidkommande bliva utan betydelse, medan däremot personer, som hava sin förmögenhet så placerad, att densamma helt och hållet eller till viss del drabbas av allenast inkomst- och förmögenhetsskatt, exempelvis aktieägare, skulle komma i åtnjutande av det skydd mot taxeringsresultatens offentliggörande, som åsyftas med motionen. En sådan ordning kan utskottet icke undgå att finna avgjort olämplig.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att herr Cavallis ifrågavarande motion ej måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 3 mars 1916.

På utskottets vägnar:

NILS EDÉN.

Reservation:

av herrar *Clason, Bellinder, K. J. Ekman, von Geijer, von Mentzer, greve Alexander Hamilton, Hildebrand, Hallendorff, Andersson i Höckerum* och *Gustafsson i Brånsta*, vilka ansett, att utskottet bort tillstyrka riksdagen

att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t täcktes låta utarbета och för riksdagen framlägga förslag till sådana ändringar i gällande lagstiftning, att den sekretess, varmed självdeklarationsuppgifterna omgärdats, kompletteras med förbud mot offentliggörande i tryck under viss tid av uppgifter å belopp, vartill enskild skattskyldigs inkomst blivit av beskattningsmyndighet för beräkning av inkomst- och förmögenhetsskatt bestämd, eller å belopp av inkomst- och förmögenhetsskatt, som på grund av verkställd taxering blivit enskild skattskyldig påförd.
